УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ СОЮЗ
75 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-5740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 74125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 63. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 4-го КВІТНЯ 1969 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, APRIL 4, 1969 No. 63. VOL. LXXVI.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 3 квітня 1969

В АМЕРИЦІ

В ПАЛАТНІЙ ПІДКОМІСІЇ ПЕРЕПИСУ НАСЕЛЕННЯ і Статистики зізнавав директор Статистичного Бюра Росс Еклер в справі того, яким способом будуть переводити 19 перепис населення в найближчому 1970-му році. Голова цієї Підкомісії Чарлз Г. Вільсон сказав, що Конгрес турбується тим, щоб запити на переписних формулярах не порушували тих справ, які відносяться до приватного життя громадян, бо підглядати приватне життя американців заборонене Конституцією. Деякі конгресмени, демократи й республіканці, виступають проти кількох запитів, які є на квестіонарах. Еклер заявив, що квестіонарі для 1970 року будуть майже такі самі, як в 1950 і 1960 роках. На них будуть 22 запити, а в 1880 і 1890 роках було 470 запитів.

ФЛЬОТА ЗСА ПЛЯНУЄ НОВІ ДАЛЕКОСЯЖНІ керовані ракети для своїх підводних човнів. Ці нові ракети мали б бути готові при кінці 1970-их років. Тепер американська фльота озброює підводні човни Поляріс ракетами Посейдон, які мають заступити ракети Поляріс. Продукція нових ракет має коштувати численні більйони долярів. В цій справі зізнавав в Сенатській Комісії Збройних Сил секретар фльоти Джан Г. Чейфі. Він заявив: „Тепер всім ясно, що фльота СССР становить поважну і щораз більшу загрозу для нашої дотеперішньої переваги на морі". Секретар фльоти твердить, що СССР розбудовує свою підводну фльоту проти атомової переваги ЗСА, і тому ця країна мусить поліпшувати свою підводну фльоту.

СЕНАТОР АЛБЕРТ ҐОР ГАДАЄ, що Уряд президента Ніксона може сам покинути свою протиракетну програму „Сейфґард", яку тепер так гаряче обороняють урядові представники в Конгресі. Сенатор Ґор — це демократ із Теннессі, він належить до найбільших противників протиракетної програми Ніксона. Сенатські провідники обидвох партій сенатори Майк Менсфілд, демократ із Монтани і Еверетт МекКінлі Дірксен, республіканець із Іллиной, заявляють, що вони не знають нічого про зміну Ніксонового становища. Менсфілд сказав, що Уряд міг би змінити своє становище, коли б зачалися переговори з СССР про контролю атомової зброї.

ДОСІ ВДАЛОСЯ ВРЯТУВАТИ 20 ВУГЛЕКОПІВ із усіх 156, яких заблькувала експлозія газу в копальні вугілля Альтос Горнос в Мехіко на початку цього тижня. Інженер Жан Гейц заявив у вівторок, що треба буде трьох днів, щоб дістатися до тих 136-ох вуглекопів, які знаходяться в копальні 800 стіп під землею далеко від входу до копальні. Один вуглекоп сказав про них, що вони напевно вже не живуть, і можна буде знайти хіба їх трупи. Це буде найбільша копальняна катастрофа в Мехіко, коли всі вуглекопи загинули і найбільша від 1928 р. в Америці, в Матері, Па., коли згинули 200 вуглекопів. Найжахливіша катастрофа була в 1907 році, коли в Монанґа у Вест Вірджінії згинув в копальні 361 вуглекоп.

АДВОКАТ ДЖЕЙМСА ЕРЛА РЕЯ ТВЕРДИТЬ, що Рей не вбив негритянського провідника д-ра Мартина Лютера Кінга. Рей, нібито, прибув був 3-го квітня 1968-го року до Мемфісу в Теннессі, бо хотів продавати зброю кубинським втікачам. Він навіть не знав, що мають вбити д-ра Кінга. Коли ж Рей довідався, що вбито Кінга, негайно втік із Мемфісу. Так твердить перший адвокат Рея Артур Дж. Гейнс. Він каже, що Рей під натиском адвоката Персі Формана признався до вбивства д-ра Кінга, бо боявся, щоб його не засудили до смертної кари.

У СВІТІ

ЗАХІДНЬО - НІМЕЦЬКИЙ КАНЦЛЕР КУРТ ГЕОРГ КІЗИНҐЕР ЗАЯВИВ президентові Ніксонові під час їхньої розмови в минулий вівторок у Білому Домі, що Західня Німеччина не підпише договору проти поширення атомової зброї перед парляментарними виборами, які відбудуться в Західній Німеччині у вересні ц. р. Президент Ніксон — твердять газети — відповів, що ЗСА не наполягають на приспішене підписання й ратифікацію того договору.

В'ЄТКОНҐ ОБСТРІЛЮЄ ночами південно-в'єтнамські міста совєтськими ракетами, при чому на кожне таке місто паде з-правила по 15 до 30 ракет. Вони наносять шкоди цивільному населенню, турбують мешканців, але ані не всилі знівечити привичний лад у тих містах, ані тим паче не завдають дошкульних втрат американському й південно - в'єтнамському військам. Тепер комуністи перестали бомбардувати Сайґон, Ґуе і Дананґ, три найбільші міста, а перенесли свої атаки проти менших міст в дельті ріки Меконґ. Американські військовики й політики переконані, що єдиною ціллю тих атак є підбадьорити комуністичних делеґатів на Паризькій конференції.

СОВЄТСЬКИЙ „ПРЕЗИДЕНТ" МИКОЛА ПІДГОРНИЙ ВІДВІДАВ Альжир. Перед його від'їздом проголошено спільний з альжирським президентом Хуарі Бумедженом комунікат, в якому підтримано цілком вороже арабське становище супроти Ізраїлю та комуністичне становище у справі В'єтнаму. Єгипет, Ємен і Альжир — це три арабські держави, де Москва здобула собі найбільші впливи.

У В'ЯЗНИЦІ В ІЗРАЇЛІ ПОМЕР власник арабської кавярні в Східньому Єрусалимі, Кассем Абдуллах Кассем Абу Акр Тамімі: в арабському світі поширилась вістка, що причиною його смерти були важкі побої, які спричинили гостре запалення печінки. В Єрусалимі відбулися з цього приводу арабські демонстрації. Ізраїльські власті твердять, що померлий був членом арабської терористичної організації, головою якої був 32-річний адвокат у Східньому Єрусалимі, Давд ель-Куасмі. Його арештували, як і 9-ох інших ніби-то саботажистів.

ШВЕЦІЯ ЗГОЛОСИЛА на Женевській конференції роззброєння формальну резолюцію, яка забороняє переводити штучні ядрові вибухи під землею. Шведська делеґантка Альва Мірдаль сама здає собі справу, що ЗСА й СССР не квапляться взагалі розглядати такий проєкт, але її внесок, мовляв, має „випробувати" їхнє становище. В її пропозиції нічого не згадано про будь-яку контролю над виконанням такої заборони, але в своїй промові на Женевській конференції Альва Мірдаль висловила переконання, що удосконалені сейсмографи можуть вже відрізнювати підземні ядрові вибухи від землетрусів. Швеція й інші невтральні держави, члени тієї конференції, не вдоволені, що ЗСА й СССР хочуть дебатувати спершу про морські дна, що ними користуються атомові підводні човни.

В ПОХОРОНІ АЙЗЕНГАВЕРА В КЕНЗАСІ ВЗАЛО УЧАСТЬ СТО ТИСЯЧ ОСІБ

Ебілін, Кензас. — 2-го квітня тут похоронено Двайта Дейвіда Айзенгавера, — головного команданта союзних збройних сил в Европі під час другої світової війни, генерала Армії, 34-го Президента ЗСА, — в присутності 100,000 осіб. Похоронні Богослуження відбулися на сходах Бібліотеки Центру ім. Айзенгавера і в Каплиці при цьому Центрі. В похоронах взяли участь найближча родина Покійного, президент Ніксон із дружиною і донькою Тришією, колишній президент Линдон Б. Джансон із дружиною, найближчі приятелі родини Покійного та маси народу, що прибули з усіх сторін цієї великої країни. Поїзд із тлінними останками Покійного прибув на стацію о год. 6:54 вранці, де на нього майже цілу ніч чекали кілька сот осіб. Та незабаром на стації були більше як 2,000 осіб. Пізніше вулиці малого містечка заповнилися масами людей, число яких поліція оцінює на 100,000. Похоронними церемоніями займаласяАрмія, яка шанувала героя-Айзенгавера, хоч він сказав був після закінчення війни, що не є „героєм — тільки символом". Армія докладно виготовила плян похорону, але не узглядила в ньому присутности колишнього президента Джансона, якого запросила у Вашинґтоні родина Покійного прибути до Ебілін. Зі стації перевезли на матафальку тіло Покійного до містечка перед будинок Центру ім. Айзенгавера. В похоронах брали участь почесні сотні всіх родів зброї: армії, летунства, фльоти й надберіжної сторожі. Похоронні Богослуження відправляли о. Роберт МекЕскілл із Пресвітерської Церкви в Геттисбурґу, Па., і о. д-р ЛютерМіллер, емеритований капелян і приятель Айзенгавера. Перед Бібліотекою на 300 кріслах зайняли місця найближча родина, президент Ніксон із родиною, бувший президент Джансон із дружиною, сенатори й конгресмени стейту Кензас та запрошені гості, між якими були й приятелі Покійного з його молодости, коли він вчився в середній школі в Ебілені. Оркестра грала релігійні пісні та державний гимн, 21 гармата пострілами вшановувала колишнього Президента ЗСА. Після Богослужби о. д-р Міллер виголосив похвальну промову про Покійного, переплітану уривками св. Письма: „Я боровся за справедливу справу. Я скінчив своє життя, я зберігав віру". В промові проповідник згадав і пані Айзенгавер, кажучи, що вона впродовж 53-ох років була вірною дружиною Покійного. „Пані Айзенгавер є символом краси й святости подружжя" — казав о. д-р Міллер. Оркестра відограла державний гимн, а карільйон із Каплиці виконав мелодію пісні Армії — „Армі Блю". Відділ піхоти дав три сальви, і коли завмер їх гук, оркестра почала грати мелодію „Вест Пойнт Альма Матер". Тіло Покійного складено в крипті під каплицею біля його трирічного сина, що помер 1921 року. Генерал Мок передав пані Айзенгавер прапор, яким вкрита була труна Покійного, виголошуючи приписані слова, що їх говориться при передаванні прапора родині члена збройних сил. Після похорону президент Ніксон відлетів на Флориду на Великодні ферії, пані Айзенгавер вернулася з родиною до поїзду, яким вона заїде до Вашинґтону. Сподіваються, що пані Айзенгавер поїде з сином Джаном до Брюсселю, коли він поїде туди як амбасадор ЗСА.

Ніксон плянує бюджет у висоті $194 більйонів

Вашинґтон. — Президент Ніксон бажає, щоб федеральний бюджет на фінансовий 1970-ий рік становив $193 більйони до $194 більйони. Президент Джансон запропонував був новий бюджет у висоті $195.3 більйона, який тепер внаслідок автоматичного збільшення деяких видатків становить $197 більйонів. Ніксон плянує зменшити це число на три до чотирьох більйонів долярів. Одна третя запропонованої ощадностевої суми вже осягнена, бо секретар оборони Мелвін Р. Лерд вже зменшив оборонний бюджет на $1.1 більйона. Про решту ощадностей повідомлять після 15-го квітня, коли Конґрес вернеться до праці після великодних ферій. Майже півбільйона долярів мають заощадити тим способом, що заборонять збільшувати число федеральних працівників. Президент Л. Джансон плянував збільшити число державних робітників на 47,000 в новому бюджетовому році.

Економісти передбачають сповільнення темпу збільшення економіки

Ню Йорк. — Економіка цієї країни, здається, дійшла до того гребеня гори, коли треба спускатися в долину після найдовшого в історії цієї країни добробуту. Впродовж майже вісьмох років економіка ЗСА збільшувалася і вона збільшилася на більше як на $200 більйонів в тому часі. Збільшувалася скількість випродукуваних товарів, зростала скількість виконаної праці та купівельна сила американців. Це збільшення перевищувало економіки більшости держав світу. Але економісти твердять, що випродукувано забагато товарів, ціни значно збільшилися і зближається криза. Уряд президента Ніксона старається сповільнити темп збільшення економіки але так, щоб не спричинити економічної знижки. Економісти передбачають, що „охолодження" економіки напевно надійде вже не забаром.

Чейз Манґеттен Банк передбачає рецесію при кінці цього року

Ню Йорк. — Нюйоркський великий Чейз Манґеттен Банк в своєму економічному звіті передбачає при кінці цього року економічну знижку, можливо навіть поважну рецесію тому, що бизнесмени заплянували збільшення видатків в розбудову фабрик та фабричного влаштування. Оце збільшення темпу економічного розвитку, говориться в економічному звіті — „Корм для інфляції тепер і створює реакцію у формі пізнішої господарської рецесії". Також економічний огляд Департаменту Торгівлі занепокоєний тим, що власники фабрик заплянували збільшити інвестиції. Якщо внаслідок монетарних і фіскальних урядових обмежень бизнесмени не зменшать запляннованих інвестицій, то економічна рецесія настане при кінці 1969-го року, або на початку 1970-го року.

Москва погрожує Чехо-Словаччині збройними репресіями

Прага. — Заступник совєтського міністра закордонних справ Владимір Семйонов передав особисто у Празі урядові Чехо-Словаччини ноту, в якій совєтський уряд погрожує, що здавлюватиме своїми танками будь-які дальші антисовєтські демонстрації. Та нота — за твердженням газет — втримана у надзвичайно різкому тоні. Безпосередньо спричинила її бурхлива протисовєтська демонстрація, яка відбулася в минулу п'ятницю у Празі та в ході якої знищено домівку совєтської летунської лінії Аерофлот. Семйонов прилетів до Праги разом з маршалом Андреєм Гречком. Вони відвідали чеського президента Людвіка Свободу, першого секретаря компартії ЧССР Александра Дубчека, прем'єра Ольдріха Черніка і — за твердженням газет — надзвичайно різко критикували поведення чеських властей та становище компартії ЧССР. Вони загрозили, що коли чеські власті не можуть або не хочуть приборкати „антисоціялістичні елементи", то Совєти візьмуть у свої руки безпеку в ЧССР. Совєти все ще мають в ЧССР 70.000 свого війська. Після тієї розмови відбулося цілонічне надзвичайне засідання 21-членної партійної Президії, на якому прийнято резолюцію по лінії совєтських вимог. Приверненo превенційну пресову цензуру, з тим, що всі статті й замітки, які стосуються СССР і інших комуністичних держав, совєтського війська і політики партії й уряду ЧССР, мусять знайти апробату цензорів. Натавровано „протисовєтську гістерію" та зокрема висловлено докір одному з лідерів ліберального курсу, Йозефові Смрковскому, за його ніби підбурливі публічні виступи. Натавровано теж партійний орган „Руде Право" й припинено партійний ідеологічний журнал „Політіка".

Папа таврує упадок дисципліни в рядах духовенства і світських

Рим. — Папа Павло VI виголосив в минулу середу 2 квітня ц. р. промову до кількох тисяч вірних і прочан в соборі св. Петра, при чому темою тієї промови були невтішні події, які сталися в останніх роках і місяцях в Римо-католицькій Церкві. Папа різко критикував упадок дисципліни, віроломство та анархічні виступи, які — за його словами — „погрожують існуванню церковних установ, канонічних норм, традиції і внутрішньої єдности". Папа виразно натаврував „віроломство і скандали", що їх допустилися недавно деякі духовники. Преса коментує, що Папа мав на увазі такі випадки, як покинення свого високого духовного становища — двома єпископами в Південній Америці, в Перу і Чіле, одруження одного духовника з Ватикану, публічні виступи духовників в різних країнах проти становища Папи в в справі контролі народин і т. п. прояви розхитання внутрішньої дисципліни, яка завжди була притаманна Католицькій Церкві. Папа звертав увагу, що власне в латинському Великому Тижні треба тямити про приклад Христа, який пішов на смерть в ім'я вірности Господеві, і що духовники та світські вірні повинні бути завжди готовими на пожертву задля зберігання вірности Христовій вірі і Церкві.

Москва називає „фарсою" конґрес китайської компартії в Пейпінґу

Москва. — Московські „Ізвєстія" назвали „фарсою" „так званий" 9-ий конґрес компартії Китаю, який три дні тому відкрито у Пейпінґу в приявності 1,512-ох делеґатів. Большевики твердять, що одну третину давнього Центрального Комітету китайської компартії „кліка Мао Тсе-тунґа" винищила і що „правдивими" керівниками китайської компартії були власне ті викинені Мао Тсе-тунґом діячі. Між отими „вичищеними" був також президент Лію Шао-Чі і генеральний секретар партії Тенґ Шгіяопінґ. Західня преса розглядає минуле і політичне обличчя кожного з „обраної" на тому конґресі 176-членної президії, яка напевно стане новим ЦК китайської компартії. „Ізвєстія" кепкують, що членів 9-го комунокитайського конґресу ніхто не вибирав, а та що вони були згори визначені групою звеличників Мао Тсе-тунґа, але та сама процедура здавна прийнята також в Совєтському Союзі, де всі „вибори" є трагіфарсою. За твердженням західніх кореспондентів з Гонґ Конґу — теперішні лідери Комуністичного Китаю хочуть перевести на тому 9-му конґресі компартії постанову про допущення в майбутньому до співпраці з ними також „лівих" і „поміркованих" елементів, — що було б запереченням чисток, які переведено в ході „культурної революції".

КОНҐРЕС КИТАЙСЬКИХ КОМУНІСТІВ

Зліва — 75-літній Мао Тсе-тунґ, „вождь" китайських комуністів, який прийшов до влади на китайському суходолі в 1949-му році, погодившись спершу з Чіянґ Кай-шеком на базі спільної боротьби проти японської окупації та швидко після того зрадивши його й повівши війну проти нього. Поруч — колишній найближчий політичний співробітник Мао Тсе-тунґа, президент Китайської „Народної" Республіки, Лію Шао-чі, що його Мао Тсе-тунґ самовільно позбавив того становища та виключить з партійного проводу. Очевидно, Лію Шао-чі нема на теперішньому 9-му Конґресі компартії Китаю у Пейпінґу і його доля не відома.

Пітсбурзьку дієцезію піднесено до митрополії, Митрополитом став Єпископ Степан Коціско

Вашинґтон. — Згідно з повідомленням Апостольського Делеґата до ЗСА Преосв. Люїджі Раймонді, що його передано до преси і короткою вісткою про це в „Ню Йорк Таймс-і" з 3 квітня ц.р., католицька дієцезія візантійського обряду з осідком в Пітсбурґу, Па., стала митрополією. Рішенням Ватикану на митрополита найменовано дотеперішнього єпископа Пітсбурзької дієцезії Преосв. Степана И. Коціска. Названа Церква об'єднує українців католиків візантійського обряду із Закарпаття, які в більшості ще називають себе русинами. Митрополит Степан Коціско очолював досі Пітсбурзьку дієцезію цієї Церкви. Апостольським адміністратором дієцезії був монс. Едвард Ресак. Єпископом другої епархії цієї Церкви з осідком в Пассейку, Н. Дж., є Преосв. Михайло П. Дудик. Генеральним вікарієм цієї епархії є монс. Юрій Дурісін.

Контрольна Комісія УНС відбула нараду з членами Екзекутиви

Джерзі Ситі. — Головна Контрольна Комісія Українського Народного Союзу, яка в цьому тижні переводить перевірку діловодства, майна й організаційного стану та активности цієї великої установи в приміщеннях її Головної Канцелярії, відбула в середу, 2-го квітня, спільні наради із затрудненими в Головній Канцелярії головними екзекутивними урядовцями. Під час цих нарад заторкнено та виясненo ряд інвестиційних та організаційних справ, приділюючи окрему увагу Відділам та їх урядовцям, які не виявляють очікуваної від них активности.

Предметом запитів і відповідей та вияснень під час цих нарад були ще такі справи, як заходи для придбання відповідної площі і будови нових приміщень для Головної Канцелярії, які тепер конкретизуються, справи УНСоюзу в Канаді, праця в Головній Канцелярії, підготова і переведення програм запляннованих ювілейних урочистостей та імпрез з нагоди 75-річчя УНСоюзу, як і нові почини та методи в праці для скріплення і дальшого росту установи. В нарадах взяли участь усі головні контролери: д-р Вол. Галан, мґр Іван Геврик, інж. Іван Ващук, Іван В. Іванчук та Вол. Гірняк, а відповіді і вияснення давали гол. предсідник Йосип Лисогір, заступник гол. предсідника і керівник Рекордового департаменту Володимир Сохан, гол. секретар і керівник Організаційного відділу д-р Ярослав Падох та гол. касир Петро Пуцило, як також ред. А. Драган.

Православні Пітсбурґщини відсвяткують 1000-ліття княгині св. Ольги

Бавид Брук. — Журнал „Українське Православне Слово" в числі з березня місяця повідомив, що Пітсбурзький Православний Деканат, на чолі з деканом отцем митроф. протоєреєм Андрієм Беком, постановив масово святково відзначити тисячоліття з часу смерти першої володаркри України - Руси княгині і святої Ольги. Традиційний щорічний „Український День Пітсбурґщини" цього року пройде під гаслом вшанування Княгині Ольги. Докладна програма святкувань буде вироблена на зборах отців УПЦеркви. Плянується цьогорічний УДПітсбурґщини перетворити із звичайної зустрічі пікнікового типу на масовий народний здвиг, щоб гідно відзначити тисячоліття смерти першої володарки України-Руси, яка дала зразок у мудрому й рішучому керівництві нашою першою, княжою державою.

Наукове Т-во ім. Шевченка в ЗСА видало вісім праць в серії „Доповіді"

Ню Йорк. — Видавана Науковим Товариством ім Т. Шевченка в ЗСА українською й англійською мовами серія „Пейперс - Доповіді" збільшилася з кінем 1967 р. на вісім нових випусків, від числа 24 до 31. В рамцях цієї серії опубліковано такі статті і праці: проф. д-р Р. Смаль-Стоцького „Початок боротьби за відновлення української державности" (ч. 24) та „Традиції Джорджа Вашинґтона в Україні" (ч. 28), проф. М. Остапяка „Синтеза наукової праці професора д-ра Володимира Бриґідера" (ч. 25), проф. К. Кисілевського „Говорові особливості Шашкевичевої мови" (ч. 26), д-ра Б. З. Гординського „Вплив терпенів на холелітіязу і гіперхолестеролемію" (ч. 27), проф. В. Чапленка „Наукова діяльність проф. П. Ковалева" (ч. 29), протопресв. І. Ткачука „Науково-богословська і церковно-громадська діяльність проф. П. Ковалева" (ч. 30), проф. П. Ковалева „Деякі особливості словотворення в українській мові" (ч. 31). Усі ці видання можна набувати в канцелярії НТШ у Ню Йорку, 302-304 Вест 13-та вул.

Московська „Правда" пояснює, хто такий Мао Тсе-тунґ

У статті „Історія не пробачить" московська „Правда" з 25 березня знову взялася атакувати Комуністичний Китай, даючи таку характеристику Мао Тсе-Тунґові: „Мао Тсе Тунґ це дрібнобуржуазний націоналіст, який маскується під марксиста... Кліка Мао ростоптала соціялістичну програму і висунула власні „ідеї", альфою і омеґою яких є нестримний націоналізм. Ленін не раз вказував на особливу живучість націоналістичних забобонів у дрібнобуржуазному суспільстві. Група Мао злісно експлуатує це задля своїх шовіністичних, геґемонійних цілей". „Правда" повчає своїх читачів, щоб вони не забували, що „восщина, яка є головною опорою Мао, має за свою базу також дрібнобуржуазні джерела". Газета висловлює надію, бажаючи розділити китайців, на те, що „рано чи пізно великий китайський народ, і особливо робітнича кляса, знайде в собі сили загнуздати реакційну, націоналістичну кліку Мао і відновити дружбу з СССР. Хоча згідно із статистичними даними 1966 року китайців на материку є 760,300.000, московська „Правда" зменшує цю цифру до 600 мільйонів. Тепер китайців понад 800 мільйонів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Тяглість політики ЗСА

Під час своєї передвиборчої кампанії президент Ричард Ніксон заявляв, що він буде старатися зробити „зміни" в Державному Департаменті: цією заввагою Ніксон підкреслював своє невдоволення різними ходами американської закордонної політики. Але легше сказати, а трудніше сказане здійснити, легше говорити зі становища опозиції, а куди трудніше діяти зі становища відповідального за долю народу й країни проводу.

Це правда, що кожну справу полагоджують люди, і люди, а не „зовнішні обставини" вирішують хід великих подій. Але водночас правдою також є те, що політику держави визначають у першу чергу такі чинники, як геополітичне положення країни, її економічні інтереси, зобов'язуючі договори, традиційні зв'язки, шляхи природної політичної й економічної експансії, потреби забезпеки державних кордонів. Таким чином політика великодержави формується і продовжується у тісній співпраці кількох міністерств, головно закордонних, військових, господарських та фінансових справ, Пентагону, Капітолю, світу праці.

Але закордонно - політичний апарат ЗСА такий великий, що трудно переводити в ньому радикальні зміни, не позбавляючи той апарат добрих фахівців. З'єднані Стейти мають амбасади чи дипломатичні репрезентації в 110 державах світу. Державний Департамент отримує щоденно по 2.000 каблограм з усіх континентів і висилає по 1.500 каблограм. Всі вони стосуються справ, що їх треба знати і що їх не можна пізнати за один-два дні. Тому персональні зміни можуть бути переведені на розмірно нечисленних керівних становищах, але не можуть, без шкоди для держави, стосуватися масиву фахівців, виспеціялізованих у справах окремих держав і народів. Очевидно, деякі з тих спеціялістів можуть помилятися у своєму підході до даних справ. Але в цьому власне й величезна трудність керувати таким апаратом. Можливі й потрібні корективи політики, але потрібна й невідхильна тяглість політики. У такій демократичній і закономірній країні, як ЗСА, зміни в Білому Домі не можуть радикально, докорінно змінювати ані внутрішньої, ані закордонної політики.

Нова тактика Москви

„Не є таємницею, що в світовому комуністичному русі в даний час є труднощі", — визнала московська „Правда" з 28 березня в передовиці „Зміцнювати єдність комуністичних лав". Намагаючись і далі відігравати ролю першої скрипки в комуністичному русі, російсько - большевицька імперія почала приховувати своє „проводирство" за гарними реченнями про „братерську солідарність і рівність усіх комуністичних партій у світі". Москва змінила гострий тон Сталіна на улесливий тон Брежнєва, намагається „гладити по голівці" навіть комуністичну партію Італії, яка на чолі з Льонґо засуджувала й засуджує окупацію Чехо - Словаччини совєтською армією. Однак, італійський тижневик „Еспрессо" подав вістку, що Москва не лише „гладить по голівці", але й погрожує італійським комуністам, що стримає грошову допомогу, коли вони не припинять критикувати СССР за інвазію в ЧССР.

Одночасно, Москва, втрачаючи прихильників навіть серед багатьох комуністичних партій світу, посилено намагається проникати в інші країни, де із совєтським реалітетом ще не добре обізнані. Великі гроші у формі різного роду допомоги течуть тепер із „общерусской" кишені до Альжиру, куди їздив у кінці березня Подгорний, щоб відповідно „опрацювати" прем'єра Бумедьєна; Москва оплачує значну частину воєнних видатків Північного В'єтнаму, надсилає гроші і зброю Нігерії — для війни проти незалежної республіки Біяфри; посилено розбудовує свою надводну і підводну фльоту — і в той же час немає числа „Правди", де б не було статтей про мир, толеранцію, дружбу між народами тощо. Під маркою „дружби і порозуміння" СССР минулого місяця підписав з Канадою договір про поширення науково-культурного обміну: тепер до Канади плинтимуть совєтські кінофільми, спеціяльно спрепаровані телевізійні обмінні програми про „щасливе життя" в СССР, зарекордовані на стрічці радіопрограми з голосами „щасливих" громадян „країни переміжного соціялізму" . . .

Москва, натрапляючи на опір не лише збоку вільних країн, а вже й сателітних, переходить до особливо небезпечної політики лагідного підступу, за яким криється військова потуга і мрії про захоплення світу.

РОЗДОР У КОМУНІСТИЧНОМУ ТАБОРІ

Мюнхен. — 5-го червня мають з'їхатися в Москві на раду 67 комуністичних партій із різних країн. Такий з'їзд хотів був скликати ще Н. Хрущов, але в жовтні 1964 р. його послано „на зелену пашу", і світову комуністичну конференцію відкладено. Кілька разів переносили термін з'їзду, і нарешті тепер подано нібито остаточну дату — червень 1969 року.

Число 67, на перший погляд, велике. Але в тому числі є такі організації, як комуністична партія ліліпут-республіки Сан-Маріно і подібна „міжнародна челядь", як назвав колись Молотов комуністичні групи, що живляться крихтами з „панського столу" в Москві.

На цей „комуністичний собор" не поїдуть делеґати партій, що мають владу в своїх країнах: червоний Китай, Юґославія, Альбанія, Куба, Північна Корея, Північний В'єтнам. Комуністи скандинавських країн, що засудили московську агресію на Чехо - Словаччину, також не поїдуть на цей з'їзд.

З певністю Москва може рахувати на участь у з'їзді масових партій із країн-сателітів: Польщі, Угорщини, Болгарії, Східньої Німеччини. З неохотою в Москву поїдуть делеґати чехословацькі та румунські.

З усього видно, що головною темою нарад в Москві буде „єдність комуністичного руху". За панування Сталіна цю єдність комуністи різних країн розуміли „китайським" способом: „Твоя платить, моя стріляє", — як казали китайські найманці, що воювали в різних арміях. Були китайці в російських арміях — „червоній" і „білій" в роках 1918-1920, були китайці - „ході" і в армії Української Народної Республіки (декілька брали участь в славному Зимовому Поході Армії УНР 1919-1920 рр.).

Однак, ще за життя Сталіна почався процес розпаду комуністичної єдности під командою Москви. Почин зробив юґославський Тіто в 1948 році. По смерті Сталіна в 1953 р. виступив провідник італійських комуністів Тольятті з проєктом „поліцентризму", незалежности кожної компартії в своїй країні. На 20 з'їзді КПСС у 1956 році Москва мусіла, з тяжким серцем, визнати засаду поліцентризму.

На міжнародних конференціях комуністичних партій у Москві в 1957 і 1960 роках делеґати різних країн, у тім числі й китайські, визнали перше місце для „партії Леніна" — КПСС, але за правилом — „перша між рівними". Бо вже в той час вожді китайської компартії вирішили, що Китай має сказати нове слово в комуністичному світовому русі, повести його за своїм прикладом у „соціялістичному будівництві".

„Вітер східній має перевагу над вітром західнім", — проголосив Мао Тсе - тунґ. Про надії китайських комуністів верховодити в світовому комуністичному русі свідчать їхні заяви, мовляв, Мао дав людству ідеї — „вершини теоретичної думки сучасної доби".

В „Наукових записках Шаньдунського університету", ч. І, 1960 р. є такі слова:

„Не випадково сталося, що сучасний Китай — це батьківщина ідей Мао Тсетунґа. На це є глибокі історичні і соціяльні причини. Це те саме, що в сорокових роках XIX ст. Німеччина була батьківщиною марксизму, а в XX ст. Росія — батьківщиною ленінізму".

Уже в 1958 р. китайські комуністи взялися показати світові, як можна „великим стрибком" дійти до соціялізму. Мао завів на селі „народні комуни" і всюди в Китаї збудовано малі фабрики для добування металів, в першу чергу заліза, з наміром „догнати й перегнати" індустріяльні країни. У Москві вважали ці пляни за фантастичні, але тільки злегка критикували їх.

Натомість пляни Мао — захопити під свій вплив революційні рухи в Азії, Африці й Латинській Америці викликали в Москві велику ворожнечу. Ці пляни названо в Москві „зрадою марксизму - лінінізму". Уряд СССР бачить слабість комуністичних рухів у відсталих країнах і орієнтується в тих країнах на „н а ц іональну буржуазію". За це Мао називає московських комуністів „ревізіоністичними ренеґатами марксизму - ленінізму". Полеміка між компартіями Китаю і СССР дійшла до такої міри, що в Москві пишуть: „Провідники китайської компартії переконують своїх членів і народ, що головним ворогом Китаю став С о в є тський Союз". („Ленинская политика СССР в отношении Китая", видання Далеко - Східнього Інституту Академії Наук СССР, Москва, 1968 р., ст. 213).

Про положення в Китаї московський журнал „Новое Время" (з 7 березня 1969 р.) пише: „Часами Китай нагадує величезний дім божевільних". Бо в Китаї „задля узурпації влади одною людиною і її клікою покалічено життя 700 мільйонів людей. Загальний погром охопив китайську компартію і всі державні установи, колективи фабрик, шкіл, селян і міщан, увесь народ... Майже три роки в Китаї били і гноїли в катівнях тисячі людей, мучили льодовою водою і електричним струмом, катували без свідків у підземних норах"...

На це китайці відповідають такими добірними словами, як „скажені собаки", „порозбиваємо ваші собачі голови", „засмажимо в маслі", „поздираємо шкіру", „повитягаємо жили" і т. д.

При таких настроях тільки великі оптимісти в компартіях можуть сподіватися на відновлення комуністичного „міжнародного братерства".

П. А.

Любомир Винар

ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИЧНОГО ТОВАРИСТВА

У листопаді 1964 року оформилася Ініціятивна Група УІТ, яка складалася з 17 членів. Основуючи Товариство, ініціятори брали до уваги перш за все розвиток української історіографії в Україні і у вільному світі. Ми вирішили заснувати Українське Історичне Товариство, яке об'єднувало б істориків, дослідників допоміжних історичних дисциплін і любителів української історії. У висліді листовного референдуму 45 членів-основників з дня 1 березня 1965 року постало Українське Історичне Товариство. Воно поставило перед собою наступні завдання: видавання історичного журналу „Український Історик", який репрезентував би вільну українську історичну думку, пильнування і боронення інтересів української історіографії та нотувати й виправляти фальшиві інтерпретації історії України в працях СССР і у вільному світі, реєстрування й вивчення джерельних матеріялів до історії України в закордонних бібліотеках і архівах та співпраця з українськими і чужинецькими науковими установами. Пляновано допомагати у виданні монографічних праць з історії України і Східньої Европи. У світлі цих напрямних праці УІТ, розглянемо діяльність Товариства протягом його двох перших років існування.

Членство УІТ

За два роки свого існування Українське Історичне Товариство зуміло виявити свою життєздатність, гуртуючи велике число фахівців-істориків, дослідників допоміжних історичних наук і любителів української історії. В своїх початках УІТ начислювало 45 членів-основників, а під кінець 1967 року 130 членів і членів-прихильників.

Товариство мало болючі втрати. Відійшли у вічність:

Проф. Василь Дубровський, член-основник УІТ, чл. Управи УІТ, чл. Редакційної Колеґії, ентузіяст Товариства і заслужений історик.

Олександра Старух, член-прихильник УІТ.

Протопр. о. Митрофан Явдась, член-прихильник УІТ, автор численних праць з історії української Церкви.

о. проф. Андрій Мельник, член УІТ.

Проф. Богдан Загайкевич, член-основник УІТ, відомий історик українського мистецтва і суспільний діяч.

Генерал Михайло Садовський, член-основник УІТ, директор Українського Воєнно-Історичного Інституту і Музею, редактор Збірників „За Державність".

Українська історична наука мала великі втрати на Україні — в квітні 1967 року помер один із найвизначніших сучасних українських істориків — проф. д-р Іван Крип'якевич, автор численних історичних праць і організатор українського наукового життя.

Видання УІТ

Основним виданням УІТ є „Український Історик" — квартальний іст. журнал, який віддзеркалює здобутки української історіографії і допоміжних історичних дисциплін у вільному світі.

Перші три числа журналу вийшли з рамени Історичної Комісії „Зарева", а починаючи з 4-го числа в 1964 році „Український Історик" появляється, як офіційний орган Українського Історичного Товариства. Журнал редаґує Редакційна Колеґія на чолі з головним редактором, який в порозумінні з головою УІТ кооптує до Редколеґії нових членів.

Перше число „УС" мало 24 сторінки, а останнє ч. 1-2 за 1967 рік — 140 стор. друку. Це образно засвідчує ріст нашого журналу.

„Український Історик" є великим досягненням і тривалим нашим вкладом в загальну скарбницю української науки і культури. На сторінках журналу друкуються нові дослідні праці, статті, рецензії, архівні матеріяли, бібліографічні нотатки і об'ємиста наукова хроніка. Дотепер появилося 14 чисел „УІ", які переважно виходять подвійними числами. Статті з „УІ" індексуються в 'Historical Abstracts' — одному з найповажніших бібліографічних видань. „Український Історик" у відносно короткому часі став одним з найповажніших українських наукових журналів. Наш журнал здобув признання серед українських і чужинецьких наукових кругів. Також совєтські українські історики час до часу забирають становище до „УІ". На XII Міжнародному Історичному Конґресі у Відні в 1965 році, недавно померлий проф. Кузьма Дубина, директор Інституту Історії АН УССР заявив, що „ваш ,Український Історик' не кращий за наш ,Український Історичний Журнал' " (див. „Сучасність", ч. 3 (63), 1966, стор. 85). Також в київському „УІЖ" були відзиви і відсилки до матеріялів в „УІ".

На цьому місці не маємо змоги провести порівняння між „УІ" і „УІЖ". Тут лише можемо ствердити, що більшість матеріялів в київському журналі явно пропаґандивно-політичного характеру, які мають мало спільного з українською історичною наукою і можуть бути лиш джерельним матеріялом у дослідах впливу комуністичної партії на українську поневолену історіографію в Україні. Зміст „УІЖ" повністю ілюструє несприятливу і задушливу атмосферу історичних дослідів в Україні. Натомість „УІ" повністю віддзеркалює свободу історичного досліду української історіографічної думки.

Другим періодичним виданням є „Бюлетень УІТ", призначений для внутрішнього вжитку членів Т-ва. „Бюлетень УІТ" видає Управа Т-ва, а його редактором є

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

У СПРАВІ НАШОЇ ЦЕРКВИ НА ПРЯШІВЩИНІ

В останніх двох тижнях на сторінках „Свободи" появилось кілька статтей різних авторів про положення нашої Церкви на Пряшівщині, головно про нібито іменування словацького гр.-кат. священика, Впр. о. Івана Гірки, єпископом Пряшівської єпархії.

Яко уродженець Пряшівщини, що там виріс і довші роки працював, маю ближчі зв'язки з моєю вужчою батьківщиною і точніші та вірніші інформації про те, що діється там тепер на церковному полі. Тому, щоб не ширилося баламутство й непотрібна критика Святої столиці в Римі, прошу опублікувати оце моє спростовання.

На жаль, усі три автори, що недавно писали на тему положення нашої Церкви на Пряшівщині, сперлися на невірних інформаціях.

1. Впр. о. Іван Гірка зовсім не був іменований єпископом Пряшівської єпархії. Свята Столиця в Римі іменувала його тільки „дочасним адміністратором", без єпископських свячень. Але словацька влада в Братиславі не визнала його навіть таким „дочасним адміністратором" Пряшівської єпархії, і Впр. о. Іван Гірка є тільки парохом нашої катедри в Пряшеві.

2. Преосв. Василь Гопко був іменований помічним єпископом для Преосв. Павла Гойдича, ЧСВВ, 1948 р. без означення права наслідства. Отже, Преосв. Василь Гопко не став автоматично єпископом Пряшівської єпархії після смерти єпископа - ординарія, Преосв. Павла Гойдича, ЧСВВ, отже, послідовно, Свята Столиця не „усунула" його від управи Пряшівською єпархією, ані не позбавила його єпископських прав. Свята Столиця може іменувати його ординарієм, і знаємо позитивно, що словацька влада в Братиславі саме його й хоче мати єпископом нашої гр.-кат. єпархії в Пряшеві. Знаємо також і те, що Святіший Отець казав Преосв. Василеві Гопкові перенестися з монастиря в західніх Чехах і осісти в Пряшеві. Думаю, що це багато значить. Але урядові стосунки між Святою Столицею і владою Чехо-Словацької республіки ще не наладнані й тому на іменування того чи іншого ординарієм чи єпископом - адміністратором нашої єпархії в Пряшеві, на жаль, мабуть, треба буде ще якийсь час зачекати.

о. Севастіян Сабол, ЧСВВ
Юніонтавн, Па.

ДО СПРАВИ КОНСОЛІДАЦІЇ КОМБАТАНТІВ

У „Свободі" з 5-го і 19-го березня ц. р. вміщено дві замітки в справі консолідації українських комбатантів у ЗСА.

Як у першій замітці „Ще про Листопадівців", так і в другій „Консолідація комбатантів", подано неправдиві інформації щодо Союзу Українських Ветеранів в ЗСА. А саме:

„Такі новотвори ведуть до роз'єднання, хоч би тому, що Союз Українських Ветеранів (СУВА) організовує у своїх рядах виключно членів армії УНР". „З ОбВУА не співпрацює нечисленна організація СУВ, до якої входять кол. вояки армії УНР". „На жаль, по смерті ген. К. Смовського виступив з ОбВУА СУВ (Відділ ОбВУА) в Міннеаполісі".

Головна Управа СУВА не входить в будь - яку полеміку на заторкнені питання, ми спростовуємо лише факти, а тому подаємо правдивий стан справи:

СУВА не є новотвором, бо існує вже понад 15 років. Згідно з статутом СУВА, членами Союзу можуть бути ветерани - українці з усіх українських армій та формацій і ті ветерани - українці, які були не в українських арміях. Серед членів СУВА є вояки з армій УНР, УГА, УПА, Карпатської Січі, Леґіону С. Петлюри і ін.

По приїзді св. п. ген. К. Смовського до Міннеаполісу була спроба останнього організувати відділ ОбВУА, але з того почину нічого не вийшло, бо — зі слів св. п. ген. К. Смовського — „з централею ОбВУА було дуже тяжко співпрацювати". Тому, маючи повновласть від СУВ в Німеччині закладати відділи СУВ, ген. К. Смовський заложив такий відділ у Міннеаполісі. З його ж доручення був перероблений старий статут СУВ і затверджений в американському Уряді.

СУВА має 8 станиць і є членом Федерації Українських Ветеранських Організацій у вільному світі.

За Гол. Управу СУВА:
ген.-хор. інж. В. Филонович
голова
27 березня 1969 р.

НЕ СПИТЬСЯ . . .

Не спиться. Думаю про зими,
Сніг розталий . . .
Дзвіночки знову у гринджолах
Зазвучали.
Копитом б'ють об землю
Білі коні.
Женемось знову по знайомім
Оболонні,
Несемося по білім пуху
Вулицями
Я так люблю вас, рідні зими —
До безтями!
Як в небі чистім ліхтарями
Світять зорі,
Сніжинки сяють іскорками
В русі скорім.
За вами плачу, про вас мрію
Рік за роком,
Розталий сніг і сіре небо
Томлять око.
Посеред диму, серед сажі
Жити мушу,
Та пил чужий не упаде
Ніколи в душу.

МІРА ГАРМАШ

Д-р С. Самбірський

ВРАЖЕННЯ З ЕВРОПИ

(12)

Одного вечора пройшовся я з знайомим по Леопольдсштрассе на Швабінґ . . . Тут процвітає каварняне життя і студенти виставляють свої вибори з емалю та модерністичні образи. Вулиця має широкі хідники, обсаджені від дороги тополями. Багато тут молодих залюблених пар, що проходжуються або сидять при каварняних столиках під голим небом. Студенти, що мають одяг і фрезури на подобу англійських бітлсів, малюють тут удень на хідникових плитах. Цікаво, що це саме роблять студенти в Берліні, Відні, Римі, Парижі . . . Дехто слушно завважує, що студентська молодь різних країн виявляє дивну схожість без огляду на державні кордони.

„Не думайте, — заявила мені німецька вчителька, — що ця молодь не вчиться. Більшість наших студентів сидить вечорами дома й пильно студіює".

Що думає тепер німецька молодь? Найліпше відповів на це один німецький професор. Він сказав, що ця молодь, як і взагалі европейська та американська, відзначається свого роду софістицизмом, тобто шуканням правди. Оце Сократове шукання правди є тепер також центральною проблемою, що її відображує німецька література. Що більше, цей критичний підхід до життя заразив уже також молодь Совєтського Союзу, що так непокоїть владу в Кремлі.

В Европі і в сателітних країнах тепер популярна виміна студентів. У багатьох столицях зустрів я студентів українського роду, що радо приїхали б під час вакацій до українських студентів в Америці. Вони говорять німецькою чи французькою мовами, але свідомі свого українського походження. Таким чином можна було б наладнати співпрацю молодої генерації українського роду на різних континентах, зорганізувати службу виміни українських студентів шляхом родинних знайомств.

Зустрів я в баварській столиці кількох наших „американців", які покинули Америку. Один з них працює як експортер баварського пива, їздить по світі і продає це славне пиво. Цей наш „американець" висловив таку сентенцію: „Найліпше було б так, щоб мати американський долар, а жити в Мюнхені".

Щодо німецького громадянства, то отримати його тяжко. Треба в Німеччині прожити 10 років, добре заробляти, мати мешкання і бути здоровим. Тоді можна старатись про громадянство. Формальності тривають іноді три роки. Без візи негромадяни можуть їздити лише до країв Скандинавії та до країн Европейської Господарської Спільноти. Більшість наших людей живе скромно. Зате в Австрії запрошують брати громадянство, і вже майже всі українці в тій країні мають австрійське громадянство.

Очевидно, не можу я переповідати того про „українсь-кий" Мюнхен, що стало реєструє наша преса. Треба тільки сказати, що українці можуть похвалитись успіхами. Наприклад, многогранна праця в Домі Української Культури. Вже незадовго має бути збудована репрезентативна українська церква. Є успіхи й на терені інформації: дуже добрі статті з ілюстраціями Андрія Ребета в німецькомовних журналах і т. п.

Чув я також закид з уст чужинця, що, мовляв, українці нельояльні до тих країн, у яких вони живуть. Цей закид легко заперечити, бо, як відомо, українці всюди платять державні податки, дають своїх синів до війська даної держави і т. п. Справа тут, мабуть, у тому, що ми не користаємо з довговікового досвіду жидівських громад, розкиданих по світі. Жиди ставлять свою батьківщину на першому місці, але всесторонньо включаються в життя держави, в якій мешкають, і стараються здобути для себе та своїх дітей якнайліпші позиції. Вони опановують мову даної країни, нав'язують зв'язки, посилають дітей до найкращих шкіл. Зрештою, завважив я й серед наших людей, що ті, які включилися в життя даної країни й зуміли здобути для себе певну позицію, почувають себе добрими українцями і повноправними громадянами. Отже, синтеза є тут найліпшою розв'язкою.

На закінчення ще такий жарт, що я його почув у Мюнхені. Питання: Чому Монако не впровадило у себе комуністичної системи? Відповідь: Це замала держава на таке велике нещастя.

Швайцарія

Була субота, коли міжнародний поїзд з Мюнхену наближався до Швайцарії. На полі було видно німецьких бауерів, що з поміччю машин збирали збіжжя. Вже була друга половина серпня, але жнива в Баварії відбуваються на який місяць пізніше, як в інших місцях Німеччини. Це тому, що Баварія лежить на передальпійській височині і весна сюди приходить пізніше.

Коли поїзд наближався до Форальберґу, відразу можна було завважити зміну в рослинності. Хоч на обрії маяоріли альпійські верхи, вздовж залізничного шляху рясніли в садах овочі. Поїзд мчав „назустріч сонцю золотому".

Прийшов Бреґенс, а далі Ліндав над Бодензее, що наче єднає три держави: Німеччину, Австрію та Швайцарію. У Ліндав відбувається австрійська та швайцарська пашпортова контроля. Це — перша зустріч із швайцарцями..

Врешті перша швайцарська станція Санкт Марґаретен. Впадає в очі якийсь дивний спокій, що тут панує. Поїзд їде в напрямі Цюріху. Обсервую швайцарську верховину і стиль будов. Всюди видно овочеві сади. Я не сподівався, що східня Швайцарія така багата на овочі. Зате розчаровують дещо будівлі: це здебільша старі доми, криті червоною дахівкою. Правда, при залізничім шляху видно час від часу нові доми і модерні фабричні забудови. Рівнобіжно до залізничого шляху будують автостраду. Уже в Цюріху я довідався, що її будова потриває яких 10 років, бо Швайцарія гориста, а долини вузькі, і це спричинює великі труднощі. Крім того стейти-кантони (їх 22) спричинюють затримку, бо вони автономні і не дуже спішаться видавати гроші на автостраду.

По п'ятьох годинах їзди з Мюнхену поїзд в'їхав на перон найбільшого швайцарського міста Цюріху.

Це півмільйонове місто, побудоване над мальовничим озером, яке постало на місці льодівця. Розташоване воно на лагідних узбіччях, що з півночі і півдня спадають до озера. Будинки своїм стилем нагадують італійські. Коло головного двірця закладають підземку. Отже, вся Европа зайнята будовою підземок і автострад, щоб розв'язати проблему автового руху.

Місто Цюріх відоме ще з походів Цезаря на Гельвецію. Тоді воно називалось Турікум. Воно єдине місто у світі, яке на півмільйона мешканців начислює 200 банків. У цих банках знаходяться засекречені конта великої кількости багатіїв світу. Крім того тут централі багатьох забезпеченевих товариств, що мають міжнародне ім'я і значення.

(Далі буде)

Читайте українські книжки і газети, бо часто читання — це сила

ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИЧНОГО ТОВАРИСТВА

(Продовження зі стор. 2-ій)

Роман Климкевич. Бюлетень зачав появлятися в 1967 році і дотепер вийшло 12 чисел. В цьому виданні друкуються вістки про працю членів УІТ, новини з українського наукового життя, різні оголошення, й інші матеріяли Товариства. Починаючи від 1968 року Бюлетень появляється як двомісячник. „Бюлетень УІТ" служить листком зв'язку між членами УІТ.

В 1965 році УІТ започаткувало видання серії „Історичні студії". Дотепер в цьому серійному виданні появилися такі праці:

Любомир Винар: „Українські козаки і Ватикан в 1694 році" (ч. 1, 1965);

Олександер Оглоблин: „Проблема державної влади на Україні за Хмельниччини й Переяславська угода 1654 року" (ч. 2, 1966);

Л. Винар: „Огляд історичної літератури про початки української козаччини" (ч. 3, 1966);

О. Оглоблин: „Микола Сергієвич Грушевський" (ч. 4, 1966);

Борис Мартос: „М. С. Грушевський, яким я його знав" (ч. 5, 1966).

В 1967 році приступлено до видавання нової серії історичних монографій. В першому випуску монографічної серії появилася праця Богдана Винара „Матеріяли до історії економічних дослідів на еміграції (1919-1964)", Мюнхен, 1967. Крім цього появилася окремим виданням УІТ праця Л. Винара „Молодість Михайла Грушевського", Мюнхен, 1967.

Статистичне зіставлення видань УІТ представляється так:

„Український Історик", числа 1 - 16 (1964-1967), — 900 стор.;

Серія „Історичні студії", вип. 1 - 5 (1965-1966), 83 ст.;

Серія „Історичні монографії", вип. 1 (1967), 119 стор.;

Несерійне вид., вип. 1 (1967), 36 стор.;

„Бюлетень УІТ", чч. 1-12 (1967), 38 стор.

Разом друкованих сторінок — 1,176.

Уважаємо, що наше статистичне зіставлення наглядно доказує, що у короткому часі УІТ розгорнуло неабияку видавничу діяльність.

Цю діяльність ми змогли розгорнути завдяки гуртові ентузіястів, згуртованих в УІТ. Якщо до уваги взяти нашу незадовільну фінансову базу, тоді образ наших осягів ще ясніший.

В друку знаходиться перший випуск серії мемуаристики — спогади Лева Биковського „Від Приворотття до Трапезунту" (1895-1918). Треба підкреслити, що через брак відповідних видавничих фондів серійні видання рідко появляються.

Із запроєктованих видань УІТ треба згадати бібліографію праць М. Грушевського і монографію про його життя і творчість. Управа УІТ розглядає також можливість започаткувати серійне видання джерел до історії України і Української Історичної Енциклопедії. Реалізація всіх цих проєктів, як також розбудова „Українського Історика" повністю залежать від скріплення нашого видавничого фонду.

Століття М. Грушевського й інші аспекти діяльности УІТ

В 1966 р. УІТ дало ініціятиву для відзначення 100-ліття з дня народження Михайла Грушевського. В цій справі видано спеціяльну відозву, як також одне число „Українського Історика" було присвячене цьому ювілеєви. УІТ разом з іншими науковими установами гідно відзначили пам'ять корифея української історичної науки. Відбуто слідуючі засідання: 7. V. 1966 року в Дітройті спільно з Дітройтською Групою УВАН улаштовано вечір з доповіддю Л. Винара „Молоді роки Мих. Грушевського". 12. XI. 1966 заходами УІТ, Асоціяції Українських Професорів і місцевого Осередку праці НТШ відбувся ювілейний вечір з доповіддю Л. Винара „Життєвий шлях М. Грушевського". 18. XII. 1966 Історична Секція УВАН, Історично-Філософічна Секція НТШ і УІТ спільно влаштували урочисту пленарну конференцію, на якій виголосили доповіді: О. Оглоблин — „Михайло Грушевський на тлі доби", Омелян Пріцак — „Історіософія Михайла Грушевського", Л. Винар — „Львівський період життя М. Грушевського".

УІТ намагалося і намагається найтісніше співпрацювати з усіми українськими науковими установами і товариствами. Наше Товариство стало членом-основником Української Наукової Ради у вільному світі, яка постала в грудні 1967 року для координації, репрезентації і спільної дії українських наукових установ у вільному світі. Л. Винар став головою Статутової Комісії Наукової Ради.

В усій своїй діяльності Управа УІТ унапрямлювалася здоровими засадами співпраці й координації українського наукового життя у вільному світі, маючи на увазі розвиток історичної науки.

Заключення

Протягом двох років існування і праці Українське Історичне Товариство зуміло розгорнути значну організаційну і видавничу діяльність. Своєю працею воно виповнило поважну прогалину в українському науковому і культурно-національном житті. Без перебільшення можемо ствердити, що УІТ спричинилося до відродження української історичної науки, нав'язуючи до найкращих її традицій.

Перед нами важка й відповідальна праця продовжувати репрезентувати українську історіографію на світовому форумі, а заразом дати правдиву інтерпретацію історичного процесу в Східній Европі і тим самим об'єктивно насвітлити історичний розвиток української нації й її державницьких змагань.

Нашим найважливішим завданням під сучасну пору є розбудова і вдержання „Українського Історика", як також розгорнення видавничої діяльности англійською та іншими світовими мовами. Ці завдання зможемо сповнити лиш тоді, якщо всі члени УІТ активно включаться в працю Товариства, і якщо одержимо моральну і матеріяльну допомогу від української громади в діяспорі, яка розуміє вагу історичних дослідів — як основи сучасного і майбутнього розвитку української нації.

У Києві відбувся 8-ий пленум комсомолу УССР

Київ. — З черги 8-ий пленум ЦК комсомолу УССР відбувся 27 березня в Києві, з участю наглядача, секретаря ЦК комсомолу А. Везірова, та з довгою доповіддю першого секретаря комсомолу в Україні О. Капта. Всі промовці домагались від комсомольської молоді і від не комсомольців, щоб вони „активніше працювали для добра батьківщини", краще використовували техніку, активніше діяли в гуртках винахідників-техніків тощо. Пленум був присвячений підганянню молоді в праці. Формально він, як повідомляла „Молодь України" з 28 березня, „розглянув питання про завдання комсомольських організацій УССР по розгортанню масового руху молоді за оволодіння досягненнями науки і техніки та прискорення науково-технічного прогресу". Виключно цим питанням і були присвячені всі промови так, ніби українська молодь, в тому й комсомольці, не мають інших справ і проблем. Лише в доповіді О. Капта, після закликів швидше працювати і захоплюватись технікою, було згадано, услід за висловами „Правди" про те, що „час, обстановка вимагають від комсомольських організацій республіки ще більшого посилення військово-патріотичного виховання молоді. Обкоми, міськоми і райкоми ЛКСМУ повинні розгорнути широку діяльність по проведенню огляду військово-спортивної роботи в кожній первинній комсомольській організації. У світлі вимог Закону про загальний військовий обов'язок необхідно забезпечити широкий розмах військово-прикладних видів спорту серед молоді, подбати про створення і обладнання кабінетів для загальновійськової підготовки". Невідомо, як зібрана молодь реагувала на ті заклики, особливо ж на несподіваний останній — воєнізуватись, бо виступали на пленумі лише секретарі обласних комітетів комсомолу, партійні директори та головні інженери різних підприємств.

Знову посилають групи українських студентів на літню працю до Сибіру

Київ — Після вісток про пожвавлення акції переселювання на совєтський Далекий Схід, особливо із Тернопільської та Львівської областей, надходять відомості про своєрідну мобілізацію молоді, найбільше серед студентів та випускників середніх шкіл, до літньої праці далеко поза межами України. Також „Радянська Україна" з 30 березня повідомила, що з м. Вінниці виїде „студентський будівельний загін „Ластівка", удвічі більший ніж торік". Газета подавала, що молодь їде з власного бажання і що „Ластівка" знов полетить у Сибір, до того самого ліспромгоспу завершувати те, що нею розпочато. Вінничани протягом літа спорудять склади, магазини, лікарню, 100 житлових будинків. Загальний обсяг будівельних робіт, що його бере на свої плечі „Ластівка", обчислюється сумою в мільйон 400 тисяч карбованців". Подібні групи по 150-250 чоловік творяться при інститутах та університетах, звідки також посилатимуть молодь подалі період, за харчі, помешкання і кишенькові гроші. Вивід України на тримісячний возячи молодь з України та з інших неросійських республік, Москва має на меті: російщення, відрив молоді від свого народу та економічну експлуатацію молоді.

ЗЛОДІЙ-АМАТОР У М. ЗАПОРІЖЖЯ

„Радянська Україна" з 19 березня повідомила про злодія-аматора у місті Запоріжжі, не сповіщаючи про суд і кару: „Пізнього вечора народний охоронець повертався з роботи додому. На одній з вулиць Запоріжжя він звернув увагу на людину, яка несла великий вузол з речами і поводилася підозріло. Дружинників і міліції поблизу не було. Можна було пройти і мимо. Але О. Г. Дронов вирішив перевірити цього чоловіка. Підійшовши до невідомого, дружинник раптово спитав його: „Де ви вкрали ці речі?" Спочатку той розгубився, а потім щосили кинувся тікати. Проте сховатися від сміливого дружинника злочинцеві не вдалося. Дронов затримав його і доставив у міліцію. Затриманий признався, що він пограбував квартиру і всі речі намагався продати".

Український Літературно Мистецький Клюб Ню Йорк 149 2 вул.

● З Літературно-мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю 4 квітня ц. р. відбудеться там вечір, присвячений мистецькій виставці 26-ох молодих адептів мистецтва, здебільша студентів американських мистецьких шкіл, яка — спонзорована СУСТА — з великим успіхом відбувається в долішній галерії ЛМКлюбу. Цей дискусійний вечір про молодь в українському мистецтві започаткує ред. Іван Кедрин, після чого головними дискутантами будуть мистці Антін Малюца й Михайло Черешньовський. Початок о год. 8 веч.

МОЛОДИЙ ТЕНОР Б. ЧАПЛИНСЬКИЙ В ОПЕРІ

Балтимор. — Молодий співак-тенор, інж. Богдан Чаплинський, який ще студіює у відомій музичній школі „Пібаді" в Балтиморі з успіхом виступав у головній партії в опері „Травіята", 24 травня співатиме головну партію в „Аїді". Б. Чаплинський раніше виступав як соліст у Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка. Його вже заангажувала на наступний сезон оперова компанія Сабарбен. Дружина молодого співака Стефа Чаплинська провадить балетну школу.

У МЮНХЕНІ ПОМЕР ОМЕЛЯН СТЕЦЬКО

Мюнхен. — Після важкої невиліковальної недуги помер 27 березня ц. р. на 59 році життя бл. п. Омелян Стецько, старший брат видатного політично-громадського діяча Ярослава Стецька. Покійний був абсольвентом Богословії. Заупокійне Богослуження відбулось у середу 2 квітня, по полудні того ж дня бл. п. Омеляна Стецька було поховано на цвинтарі Вальдфрідгоф у Мюнхені.

УКРАЇНСЬКА БАНДУРА В КАНАДІЙСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МУЗЕЇ

Содбури. — Газета „Содбури Стар" опублікувала замітку і світлину з С. Доминика та І. Куриліва з бандурою з м. Содбури. Газета повідомила, що бандура, яку тримає І. Курилів, навчившись того ремесла на курсах бандур на Оселі УНСоюзу „Союзівці", незабаром знайде своє місце в Канадійському Національному Музеї в Оттаві. Бандуру зроблено в Содбурах. Її поява в Канадійському Національному Музеї буде, здається, першою появою того українського музичного інструменту в будь-якому закордонному музеї.

ЗРОСТАЄ ЧЛЕНСТВО СУМА І ШКОЛИ УКРАЇНОЗНАВСТВА В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — На 20-х річних зборах великого Осередку СУМА імени ген. хор. Т. Чупринки, що відбулись минулого тижня в присутності молоді й батьків, стверджено дальше кількісне і якісне зростання Осередку. При Осередку працює 8 мистецьких гурків, у тому й Капеля Бандуристок під керівництвом дириґента П. Даниліва, а в одинадцятиклясній Школі Українознавства, з 8 вчителями і директором проф. С. Демчишином, вчиться цього року 150 дітей і молоді. Головою Осередку, після звітів і дискусії, переобрано суспільно-громадського діяча Корнелія Василика, заступником голови став Михайло Кукурудза, головою Контрольної Комісії вибрано Василя Лавра, а головою Товариського Суду — Василя Яськіва. У Правлінні Осередку є 14 реферептур, в тому й інформації, зовнішніх зв'язків, культури й освіти, спорту, та ін.

Українська преса відвідує українські школи Торонта

За ініціятивою й заходами Спілки Українських Журналістів почали редактори торонтонської української преси організовано відвідувати українські Рідні Школи та Курси Українознавства в Торонті. Метою відвідин є наочне познайомлення з українським шкільництвом у Торонті і репортажі з цих відвідин у пресі.

Першою із шкіл, що їх відвідали представники української преси, була Святомиколаївська Школа при вул. Квін-Белвудс. Школа складається з 6-клясової Рідної Школи і 5-річних Курсів Українознавства середньошкільного типу. Школа має 572 учнів і курсантів, свій власний модерний шкільний будинок і є одною з зразкових українських шкіл у Торонті. Відвідини школи відбулися в п'ятницю, 28 лютого в год. 5—7 увечері в Рідній Школі і в суботу, 1 березня ц. р. в год. 9—12 передполуднем на Курсах Українознавства.

20-ліття праці Видавництва Юліяна Середяка в Арґентині

Буенос Айрес. — У березні сповнилось 20 років від часу, коли в арґентинській столиці новий політичний емігрант із Европи, ред. Юліян Середяк, заснував Українське Видавництво. Крім випуску мистецької літератури та публіцистичних і наукових творів, це ж Видавництво впродовж 20 років випускає ілюстрований журнал-місячник сатири — „Мітла". Впродовж 20 років Видавництво Юліяна Середяка, тісно співпрацюючи з мистцем-ілюстратором сл. п. Борисом Крюковим та ін. мистцями, випустило понад 25 книжок різних назв таких авторів, як: Ю. Тис, С. Вусатий, Ганна Черінь, Оксана Керч, І. Смолій, В. Гайдарівський, Марія Струтинська, Алла Коссовська, М. Понеділок, В. Дубина, Ф. Одрач та інших. Цього року Видавництво випускає нову повість Ярослави Острук під наг. „Те, що роз'єднує", повість Марії Остромири „У досвітню годину" та поему для дітей під наг. „Лисячий базар".

Дві молоді матері-українки заклали українську фірму „Освіта"

Філядельфія. — Під час ювілейної сесії СФУЖО присутні оглядали виставку дитячих іграшок американського виробництва та окрему виставку під назвою „Виховні іграшки" — продукції нової української фірми, створеної під кінець 1968 року „Освіта". Цю фірму заклали п-і Ярина Грабовенська-Телепко — фахівець з ділянки дошкільного виховання, випускниця відомого в Америці університету Дрексел, член Виховної Комісії СУА, яка провадила І-й курс працівників дошкілля, і молодий мистець Софія Лада Зубар, випускниця Мистецької Академії у Філядельфії. П-і С. Лада Зубар належить до Об'єднання Українських Мистців в Америці, брала участь у спільних образотворчих виставках, її образи вже є в американських колекціях. Дотепер фірма „Освіта" випустила дві кольорові, великого формату, іграшки-складанки під назвою „Українська хата" і „Гагілки". Розбираючи їх і потім складаючи окремі витинані частини цілого образу, дитина вчиться орієнтації, симетрії, пропорцій тощо, та пізнає красу української природи, архітектури, вигляд народної ноші тощо. Іграшками - складанками діти можуть бавитись, як у цікаву гру, при тому відповідно виховуючись. Працівниці фірми „Освіта" заплянували наступні випуски, присвячені Різдвяній і Великодній тематиці та ін. святам. Проєктує іграшки п-і Софія Лада Зубар. Одна іграшка-складанка коштує 2 дол., покищо їх можна придбати лише в самій фірмі. На запитання кореспондента „Свободи", чому організаторки взялись за цю справу, відповідь була наступна: „Ми самі молоді матері, ми бачимо, що нашим дітям для виховання в українському дусі бракує українських іграшок, це й заохотило нас до створення фірми „Освіта".

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Ділимося сумною вісткою, що
в середу, 2-го квітня 1969 р. відійшла у Вічність
наша Найдорожча
СЕСТРА І ТЕТА

бл. п.
СТЕФАНІЯ САДОВСЬКА

учителька і виховниця.

ЗАУПОКІЙНА ПАНАХИДА відбудеться в п'ятницю, 4-го квітня 1969 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми.

ПОХОРОН в суботу, 5-го квітня 1969 р. о год. 10-ій ранку з церкви св. Юра в Ню Йорку на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:
сестра — ВОЛОДИМИРА РИПЕЦЬКА з чоловіком СТЕПАНОМ
сестрінки: ІРИНА СКОЧДОПОЛЬ
НЕСТОР РИПЕЦЬКИЙ з дружиною ІРИНОЮ і дітьми
ЯРОСЛАВА ЯЦУШКО з чоловіком СВЯТОСЛАВОМ і сином
УЛЯНА ГРИНЬ з чоловіком ІГОРОМ і сином
Рідня у вільнім світі і на Рідних Землях

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що у вівторок, 1-го квітня 1969 року
упокоїлась в Бозі на 71-му році життя
наша Найдорожча
МАМА, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ

бл. п.
МАРЦЕЛЯ КАЛАКУРА
з дому Місюрак

вдова по бл. п. РОМАНОВІ, нар. в с. Гнильче к. Підгаєць, Україна. До ЗСА прибула 1913 р., довголітня членка -основниця 322 Відділу УНСоюзу в Нюарку, Н. Дж. (40 років) і його скарбник, членка С-ва Припівтарної Вервиці церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку.

Тіло Покійної спочиває в похоронному заведенні Литвина в Ірвінгтоні, Н. Дж.

ПОХОРОН в суботу, 5-го квітня 1969 р. о год. 10-ій ранку, по Службі Божій з церкви св. Івана на цвинтар Gate of Heaven в East Hanover, N.J.

В глибокому смутку:
донька — ЕВГЕНІЯ КЕНБІДА з мужем АНДРІЄМ (Мейпелвуд, Н. Дж.)
внуки — АНДРЕЯ і РОБЕРТ

Праця
HELP WANTED MALE

TIME KEEPER
DAY SHIFT
EXCELLENT PAY
Good working conditions. Company paid benefits. Car necessary, located in Queens.
894-8080

MAINTENANCE MACHINISTS
For Elizabeth, N.J. and Boston, Mass. Minimum 2 years experience and formal apprenticeship program or equivalent. Duties include machine shop and equipment repairs. Rate $3.96 an hour, along with a very generous benefit package. Contact us Monday through Friday, 8:15 a. m. to 5 p.m.
SIMMONS COMPANY
Brunswick Ave., Elizabeth, NJ
Equal opportunity employer.

TEXACO, Inc.
Needs Service Station Employees
START YOUR CAREER TODAY!
5 day — 40 hr. week salary & commissions. Life insurance & pension plan. Employees savings plan. Accident & sick benefits. — paid vacation. Call:
Mr. A. Vetter
(212) 679-7585

HANDYMAN PORTER
40 год. тижнево, вакації, вел. бенефіти, звич. день, доб. умовини праці, почат. плат. $2.00-$2.50 на год. залежно від здібностей і досвіду. Річні підвишки, побаж. з лайсенсом на їзду.
Mid Island YM-YWHA
Wantagh
Тел. в тижні 9 a.m. до 5 p.m.
(516) PE 1-1120

ПОРТЕРИ
Північна шифта, Kennedy Airport, добра платня + ком. бенефіти, англ. мова. Тел. від пон. до п'ят. 10 р. — 4 по пол.
Call (212) 995-3600

МЕХАНІКИ І ПОМІЧНИКИ
Досконала платня і бенефіти.
Large interstate carrier.
Anchor Motor Freight
Tarrytown, N.Y.
(914) 631-4501
Ask for MR. PRATTE

DELIVERY DRIVERS
Rapidly expanding light packaging delivery service has immediate need for men with good driving records and good physical conditions. Steady work & fringe benefits.
Apply to
Retail Delivery Service
185 Foundry Street
Building 19 Kem Realty
(Opposite Newark Drive-In Theater)
Newark, N.J.

Праця
HELP WANTED MALE

BLOW HOLDING
3 — PLASTIC OPERATORS
Вимагається досвіду, але й навчимо. Добра нагода, нова компанія, доск. бенефіти. Знання анл. мови конечне.
Тел. Mr. Garraway
383-2500

Sprayers
Experienced on furniture & picture frames. Good pay. Steady. Brooklyn location.
MI 7-3400

DIE CUTTING
FEEDER FOR MIEHLE CYLINDER PRESS
Постійна праця, юнійна фабрика, на 2-гу шифту, всі бенефіти, приємні умовини праці.
Graphic Finishers
ST 8-1230
882 — 3rd Ave., Brooklyn, N.Y.

OPTICAL SURFACE GRINDER
Fully experienced all phases. Also need Optical Benchmen. Exp. man phases advanced, apprentices considered. Good salary. Brooklyn location.
Call Mr. Johnson, 522-5303.
Sterling Optical
160 Jay St., Brooklyn, N.Y.

WANTED
Toolmakers
REQUIRED for automotive parts supplier located 75 miles northwest of Toronto in the heart of the skiing and vacation area. Experience on air-operated machines is desirable. All benebits paid 100% by company. Apply in writing to Mr. S. Coe — Plant Superintendent.
TRIM TRENDS CAN. LTD.
Victoria Street
Dundalk, Ont. Canada

ДО ВИКІНЧУВАННЯ МЕБЛІВ
Досвід, праця внутрі. Анг. мова, також досвідчені "sanders". Наші робітники мають добру платню, постійну працю, приємні умовини.
M. Jofe & Sons
290 Junius Street
Brooklyn, N.Y. DI 6-2404

ОПЕРЕЙТОРИ
Спеціялізація при металю, праця при залізі і бронзі. Також орнаментальна. Добра платня, бенефіти. Тел.
Joseph Bisso
Rambusch Decorating Company
(212) 675-0400

FOREMAN — PARTS
Large Interstate Carrier. Excellent Pay & Benefits.
Anchor Motor Freight
Tarrytown, N.Y.
(914) 631-4501
Ask for Mr. PRATTE

ПОШУКУЄТЬСЯ
ПОМІЧНИКА ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ"
ДОСВІД НЕ ПОТРІБНИЙ Тел.: 434-0237

Честер, Па.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „САМОПОМОЧІ"

Загальні збори Відділу О.У.А. „Самопоміч" відбулися 1-го грудня 1968 р. в приміщенні школи української католицької парохії св. Духа.

Збори відкрив голова Відділу п. Богдан Стельмах, привітавши представника Централі з Ню Йорку, її голову п. Степана Спринського та подав порядок нарад, який принято без змін і попросив місцевого пароха впр. о. сов. Петра Липина провести молитву.

По молитві, впр. о. сов. П. Липин зложив щирий привіт і побажання успіхів „Самопомочі", яка потрібна українській спільноті.

Вибрано п. Василя Кия на предсідника, а п. Ярослава Качмара на секретаря зборів.

Предсідник зборів згадав померлого дир. Михайлова, який багато праці вложив для „Самопомочі" і громади, якого вшановано повстанням з місць і мовчанкою.

Протокол з попередніх зборів відчитав п. Ярослав Качмар, і його прийнято до відома.

Звітували члени Управи: голова Відділу п. Богдан Стельмах поінформував присутніх, що Відділ проробив поважну працю, даючи імпрези та допомогу.

Касир п. Микола Бориславський подав стан каси, заявляючи, що все упорядковано якнайкраще, згідно зі статутом. В касі Відділ має понад 350 дол.

За Контрольну Комісію звітував п. Атанас Кобрин, який поставив внесок на уділення абсолюторії уступаючій Управі.

Попрошено до слова голову Централі п. Степана Спринського, який виголосив довшу промову. Зложив привіт зборам і признання Управі за її солідну працю. Зокрема зупинився над завданнями на майбутнє ОУА „Самопоміч", які, як виказує дійсність, є значно більші, як були колись. та насвітлив ролю „Самопомочі" на тлі світових і внутрішних українських подій в аспекті майбутнього.

Над звітами і доповіддю нав'язалася ділова і речева дискусія, в якій забирали слово: п. О. Матківський, п. С. Микита, п. І. Стельмах, п. Я. Качмар, п. Б. Стельмах, п. В. Біянський, п. В. Кий, п. І. Процишин, п. А. Кобрин, п. В. Михалович і ін. Всі дискутанти давали пропозиції розбудови і активізації „Самопомочі", а зокрема притягнення до співпраці молоді.

По одноголосному уділенні абсолюторії уступаючій Управі, вибрано нову Управу в такому складі: п. Осип Матківський — голова, п. Микола Бориславський — заступник голови, п. Богдан Стельмах — секретар, п. Володимир Михалович — касир, п. Григорій Ціхановський — орг.референт, п. Іван Процишин — суспільна опіка, п. Володимир Лесик і п. Василь Біянський — члени. До Контрольної Комісії: п. Атанас Кобрин — голова, п. Ярослав Качмар і п. Іван Стельмах — члени. До Тов. Суду: п. Василь Кий — голова і п. Іван Чаран і п. Евген Маршалок — члени.

Нововибраний голова п. О. Матківський подякував за довір'я і запевнив в імені нової Управи, що доложить всіх зусиль, щоб вив'язатися з наложених завдань.

Предсідник зборів подякував всім за участь, а зокрема представникові централі і закрив збори в годині 8-ій вечором.

В. М.

Праця
MALE & FEMALE

FLOOR GIRLS or MEN
To do General Factory Workers. Good pay. Steady. Nice working conditions. Excellent opportunity for right workers.
Excell Home Furnishing
900 Dean St., Brooklyn, NY
Tel.: (212) 857-2023

ОПЕРЕЙТОРИ, -КИ
Машини до шиття. Досвідчені мужчини і жінки. Праця при уніформах і суконках.
Доск. умовини праці.
John F. McEvoy, Inc.
18 Wellington Street
Clifton, N.J. (201) 478-5206

ДО ВИКІНЧУВАННЯ БЮРОВИХ МЕБЛІВ
Мусить мати досвід, анг. мова конечна. Також потрібно добрих помічників до магазину. Добра платня, пост. праця, приємні умовини. **Також** помічник відновлювання, змивання і т. д. Голоситись:
Braum & Rutherford Inc.
164 Williams St., N.Y.C.
or Call (212) DI 9-2370

UNIBRAZE CORPORATION
Manufacturers of welding, brazing, soldering alloys and accessories.
NEEDS Men & Women
SPOOLERS • PACKERS
SHIPPERS
Apply in Person
455 Knollwood Avenue
White Plains, N.Y.
(on Rt. 110-A. Take Exit 4 on Cross Westchester Expw.) or Telephone (914) 428-3441
Ask for Mr. Horowitz.

ОПЕРЕЙТОРИ, -КИ
Машини до шиття, і т. д. Ґарантія цілий рік постійної праці, модер "air cond.". Всі бенефіти.
Excell Home Furnishing
900 Dean St., Brooklyn, NY
Tel.: 857-2023

Меморіяльна виставка в пам'ять д-р Софії Парфанович

Для вшанування св. п. д-р Софії Парфанович в Українському Національному Архіві в Дітройті відкрито постійну виставку її праць, збірок, документації і предметів, з якими вона жила, і які були змістом її життя. На склоні її трудолюбивого життя д-р Софія Парфанович передала до Національного Архіву свою багату бібліотеку, всі свої літературні видання, багатотисячну переписку, всі редакційні статті й дописи, свій природничий музей, пам'ятки, фотоальбоми, документацію, машинки, на яких вона писала і звукорекордер, яким вона послуговувалась. По смерті родина покійної передала до Архіву-Музею її бюрко, дипломи і дар $500 на будову нового музейного павільйону. На марґінесі цього комунікату слід подати до відома, що св. п. д-р Софія Парфанович призначила також 500 долярів на Фонд Дитячої Літератури і також тисячу долярів на будову дому Союзу Українок в Дітройті.

Ялинка української православної школи в Дітройті

Неділя 12-го січня залишиться надовго в пам'яті не тільки шкільної молоді, але й старшого громадянства, що так численно взяли участь в „Ялинці", що відбулася у виповненій по береги залі при катедральному храмі Української Православної Церкви св. Покрови.

Програму відкрив д-р Іван Смерека, директор Українознавчої Школи при парохії, в якій побіч українознавчих предметів навчається учнів релігії в рідній мові. Першу точку програми почали діти Дитячого Садка новорічним привітанням. Захоплені вдалим виконанням учасники нагородили виконавців гучними оплесками. Гарно також випала сценка на одну дію Романа Завадовича „Бог у яслах", що її підготовили диригент катедрального хору Іван Т. Китастий та вчительки: З. Г. Смерека, П. М. Халява і Н. Т. Романчук. Цю точку програми завершили діти танком „Сніжинки".

У другій точці програми виступив хор з бандурами Ліґи Православної Молоді під мист. керівництвом Петра Китастого, виконуючи колядки та щедрівки. Виконання було на такому рівні, що ним справді мали чим гордитися виконавці, а батьки та учасники мали чим радіти. Під кінець програми на сцену увійшов св. Миколай, який обдарував дітей дарунками.

На закінчення свята о. Микола Литваківський, настоятель парафії висловив вдоволення з успішного свята, підкреслив жертвенну працю учительського збору під проводом директора Івана Смереки, і дякував мистецькому керівникові п. Іванові Т. Китастому. Дякуючи за участь у святі, побажав ще більшого успіху у вихованні молодого покоління.

І. С.

ДАВНЄ УКРАЇНСЬКЕ СЕЛО НЕПОКРИТЕ СТАЛО „ШЕСТАКОВИМ"

Тому, що під час другої світової війни біля давнього українського села Непокрите на Харківщині відзначився якийсь совєтський солдат М. Шестаков — село перейменували на „Шестакове". Для цього було інсценізоване, як і за Сталіна, „прохання громадськості до Верховної Ради УССР", яке те „прохання" відразу ж задовольнила. Позбавленню села його історичної назви сприяло Українське Товариство охорони пам'яток історії та культури УССР.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 5-го КВІТНЯ 1969 р.

БРУКЛИН, Н. Й. Місячні збори Т-ва Б. Хмельницького — 158 Відд. о год. 8 веч. в залі УНДому при 216-218 Гренд Стріт. Проситься вирівняти вкладки до 25-го кожного місяця та приєднувати нових членів. — Ю. Сокол, пред., М. Кіт, рек. секр.

СУБОТА, 12-го КВІТНЯ 1969 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя — 270 Відд. о год. 7-ій веч. в УНДомі при 90-96 Фліт вул. Проситься членство прибути на збори. Є важливі справи до вирішення. — С. Островський, рек. секр.

НЕДІЛЯ, 13-го КВІТНЯ 1969 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Б-ва св. Василія Великого — 364 Відд. о год. 2-ій по пол. в залі церкви Пресв. Діви Марії, 105 вул. Кінсман. — Управа.

ПОЛІЦІЯ В ДІТРОЙТІ В НЕДІЛЮ ЗААРЕШТУВАЛА 135 негрів, які були на зборах в баптистській церкві, що знаходиться недалеко того місця, на якому відбувалися криваві заворушення в 1967-му році. Арештування відбулися після того, як хтось із учасників цих зборів вбив одного поліциста, а іншого поранив. Половина учасників зборів була в африканських уніформах із відзнаками леопардів на раменах, які свідчать про приналежність до організації, що зветься „Республіка Нової Африки". Поліція сконфіскувала 7 рушниць, три револьвери та велику кількість амуніції.

ІВАН БУНЬКО
ДИРЕКТОР
УКРАЇНСЬКОГО ПОХОРОННОГО ЗАВЕДЕННЯ
(Попередньо при East 5th St., New York City)
ТЕПЕР Є В АСОЦІЯЦІЇ З
METROPOLITAN FUNERAL SERVICE INC.
191 Avenue "A" (Cor. 12th St.) New York, N.Y. 10009
Business Phone: 674-3630 Home Phone: 274-0629
До розпорядження каплиці у всіх дільницях міста.

Real Estate

РЕАЛЬНІСТЬ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ДОМИ НА ПРОДАЖ
в гарних, чистих, спокійних околицях
FLUSHING, BAYSIDE, WHITESTONE
BEECHHURST, FRESH MEADOWS
DOUGLASTON, LITTLE NECK
ЗАГАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
(GENERAL INSURANCE)
ВИРОБЛЕННЯ ПОДАТКОВИХ ЗВІТІВ
(INCOME TAX PREPARED)
Одиноке українське бюро цих справ у Flushing, Queens, є
SCOPE AGENCY
ДМИТРО ГОРБАЙ
ВЛАСНИК
Телеф. 357-5400
192-12 NORTHERN BLVD.
FLUSHING, N.Y. 11358
Денно від 10 до 7 веч., неділя від 11 до 5 веч.

ОГОЛОШЕННЯ
З огляду на поважну недугу,
продається фабрика перерібки ярини та інших овочів, —
єдине цього роду українське підприємство в Америці. Існує запевнений збут продукції і можна поширити бизнес на велике підприємство.

Фабрика складається з 3-х майстерень, розміром кожна 40 x 40, одного холодильника 30 x 25 та усіма машиновими устаткуваннями, включно з машиною до різання капусти, 2 вантажні авта, 1 житловий будинок (може бути на 2 родини), ґараж, студия та інші дрібні надвірні будівлі.

Зона — індустріяльна, площа — 3 акри. Тепер навколо йде велика розбудова нових фабрик. Може бути двох і трьох спільників. Ціна — 80,000 долярів.

Власник зобов'язується один місяць залишитися при бизнесі, щоб увести нових власників у курс справи.

Дзвонити вечером від 8-і до 10-і год.: (201) 356-8821.

VIKING FOOD CO., INC.
Queens Pl.
P.O. Box 655 So. Bound Brook, N.J. 08880

НА ВЕЛИКДЕНЬ
Найкраще
Найлегше
Найпевніше
Найскоріше
ПРИВІТАТИ СВОЇХ
Рідних Друзів і Знайомих
СВЯТОЧНИМ ПОБАЖАННЯМ
У „СВОБОДІ"

$50,000 ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА $14.75 МІСЯЧНО
МОЖЕТЕ ПРИДБАТИ ДЛЯ СЕБЕ Й СВОЇХ
БЛИЗЬКИХ. ЗАКЛАДАЮЧИ РОДИНУ
НЕГАЙНО ЗАБЕЗПЕЧІТЬСЯ
в УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ СОЮЗІ!

ARKA Company
48 E. 7th ST.
Tel.: GR 3-3550. New York City
Матеріяли для вишивання, нитки ДМЦ — зараз найкращий матеріял для висилки в Україну.

Різне

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GRR 5-7430
з нагоди
Воскресення Христового
бажає Всім
Веселих Свят!
В неділі, дня 6 і 13 квітня — БЮРО ЗАКРИТЕ.

Real Estate

Ресторани, фарми, земля з озером і при „гайвеях", літні і зимові хати, по умірковуних цінах.
Tel. Kerhonkson (914) 626-7692
STEPHAN OLEKSIW
Licensed
Real Estate Broker
Rock Haven Rd. P.O. Box 348
Kerhonkson, N.Y. 12446

На продаж в Джерзі Сіті
2 РОД. МУР. ДІМ
Автом. паров. огрівання, низькі податки і добрий дохід. Власник на пенсії, продає з уваги на здоров'я. По інфор. телефонувати цілий день — 332-6295

ДОБРЕ ЧИТАТИ
ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ
СОЙКА-ШТУКАРКА
РОМАНА ЗАВАДОВИЧА
Ціна — 1 доляр.

Funeral Directors

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор
Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
4221 PARK AVENUE
BRONX, N.Y. 10457
(near E. Tremont Avenue)
Tel.: 863-2475
Директор
ЙОСИФ СЕНЬКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в кашлиця, положених в кожнім районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

ТАРЗАН, Ч. 6161. Подорожні пляни.

WE'LL TAKE ENOUGH OF THE GOLDEN KING'S GOLD TO BUY WHATEVER WE WANT FROM THE STORES—AND PAY FOR THE PROFESSOR'S PLANE TO AMERICA!
I KNOW HOW TO MAKE STRONG PACK-BASKETS—LIKE THE MEDICINE MEN USE!
GOOD BOY! WE'LL RETURN QUICKLY—WITH SEEDS FOR FRUIT AND VEGETABLES... BABY ANIMALS FOR YOU TO RAISE! WE'RE ONLY MAKING A VISIT TO CIVILIZATION. WE MAY HAVE THE PEACE OF THE WORLD IN OUR HANDS!

Візьмемо з собою стільки золота золотих королів, щоб купити в крамницях чого захочемо і заплатити за літак професора до Америки.

Знаю, як зробити сильний пакунок із кошиків, такий, як його вживають знахурі...

Добрий хлопець! Ми швидко вернемось — з насінням на овочі і ярини, з немовлятами звірят, щоб ти їх виховав! Ми підемо тільки з відвідинами до цивілізації! Можливо, що в наших руках мир світу!